

SPOLOČENSTVÁ VO FARNOSTI

V predchádzajúcich číslach sme si priblížili jednotlivé formy posvätného ruženca. Ako vlastne modlitba ruženca vznikla? Jeho korene siahajú hlboko do minulosti, do prvej polovice 13. storočia, keď podľa legendy modlitbu posvätného ruženca prijal od Panny Márie sv. Dominik, zakladateľ Rehole dominikánov, ako účinný prostriedok rozjímania nad udalosťami Kristovho života a šírenia jeho lásky medzi ľuďmi. Legenda hovorí, že Panna Mária sa Dominikovi zjavila vo sne. Dala mu reťaz s guľôčkami, na ktorých sa mala recitovať modlitba ruženca a povedala mu, že modlitba a meditácia nad životom jej syna porazí bludy a utrpenie. V skutočnosti je vznik ruženca o čosi zložitejší. V prvých storočiach existencie Cirkvi mnísi recitovali žalmy. Keďže to bolo možné len pre tých, ktorí vedeli čítať, bolo treba nájsť spôsob modlitby aj pre negramotných. Na tento účel sa použila modlitba „Otče náš“. Mnísi ju recitovali a na odpočítavanie modlitby používali malé kamienky, ktoré neskôr nahradili guľôčkami. Začiatkom druhého tisícročia, kedy vzrástla úcta k Panne Márii vzniká modlitba „Zdravas Mária“. V r. 1410-1439 Dominik Pruský predkladá veriacim Mariánsky žaltár, kde bolo 150 „Zdravasov“ prepojených na úryvky z evanjelia. Dominikán Alan de la Roche vydal jednotné vydanie tohto žaltára, ktorý sa začal nazývať „Ruženec Preblahoslavenej Panny Márie“. Konečná tradičná forma ruženca vznikla počas pontifikátu pápeža Pia V., ktorý ho upravil a uviedol pre celú Cirkev. Okrem toho z moci svojho úradu na večné časy poveril bratov dominikánov, aby rozširovali modlitbu ruženca. Neskôr sa vykonali už len 2 úpravy – v r. 1917 na základe mariánskych zjavení vo Fatime bola na záver desiatky pridaná modlitba „Ó Ježišu, odpusť nám naše hriechy...“ a za pontifikátu Jána Pavla II. boli pridané tajomstvá ruženca svetla. Ružencové bratstvá v Katolíckej cirkvi schválili v roku 1475. V šírení modlitby ruženca obzvlášť vynikal laický dominikán, bl. Bartolomej Longo (1841-1926), ktorého pápež Ján Pavol II. nazval „apoštol ruženca“. Jeho cesta k svätosti spočívala v inšpirácii, ktorú počul v hĺbke svojho srdca: „Každý, kto šíri ruženec, bude spasený!

Mária žila so zrakom upretým na Krista, spomienky na Ježiša vtačené do jej srdca ju sprevádzali vo všetkých životných situáciách. Preto nikde nevidno Ježišov život tak úzko prepojený s Máriiným životom ako v ruženci.

„Ó, Máriin posvätný ruženec, sladká reťaz spájajúca nás s Bohom“

(www.minoriti.sk; www.dmc.sk)

Z HISTÓRIE

Trvalo 62 rokov, kým sa naša farnosť po Jozefovi Papínovi dočkala ďalšieho kňaza, ktorým bol Martin Frena. Narodil sa 2. 2. 1979 v Trebišove ako prvorodený z dvoch bratov. Základnú školu absolvoval v rokoch 1985 – 1993 v Parchovanoch. Stredoškolské vzdelanie získal na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej v Michalovciach, kde vyštudoval odbor - Silnoprávná elektrotechnika (1993 – 1997). Po maturite nastúpil do Kňazského seminára sv. Karola Boromejského, kde od roku 1997 začal študovať teológiu na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Košiciach. Počas pastoračnej praxe v školskom roku 2000/2001 pôsobil v Petrovanoch. Štúdium ukončil obhajobou diplomovej práce na tému Súčasná reklama a hlásanie viery a vykonaním štátnych skúšok z filozofie, pedagogiky, dogmatickej teológie, morálnej teológie, pastorálnej teológie a kánonického práva. Kňazskú vysviacku prijal z rúk košického arcibiskupa - metropolitu Mons. Alojza Tkáča 19. 6. 2004 v katedrále sv. Alžbety v Košiciach. Primičnú svätú omšu slúžil v rodných Božčiciach 27. 6. 2004. Menovacím dekrétom od otca arcibiskupa Alojza Tkáča nastúpil na prvé kaplánske miesto do Prešova – Solivaru, kde zotrval 2 roky. V tejto

farnosti mal okrem iného aj „patronát“ nad seniormi, s ktorými sa zúčastňoval farských pútí a duchovných cvičení. V roku 2006 bol na jeden rok preložený do farnosti Košice – Terasa. Vo svojej duchovnej službe sa tu zameriaval na chorých, ktorých navštevoval v Univerzitetnej nemocnici L. Pasteura Košice. Pripravoval dospelých na prijatie sviatostí a vstup do spoločenstva Cirkvi. Venoval sa aj seniorom a deťom zo Základnej školy sv. Cyrila a Metoda. Ďalším jeho pôsobiskom sa v rokoch 2007 – 2010 stali Ohradzany a v rokoch 2010 – 2013 Hanušovce nad Topľou, kde sa staral aj o pastoraáciu Rómov. Počas svojej doterajšej kňazskej služby v každej farnosti vyučoval na školách náboženskú výchovu. V súčasnosti pôsobí ako kaplán vo Veľkých Kapušanoch.

Martin Frena

(Cyril Hišem – Košické presbytérium (1804 – 2006))

MYŠLIENKY K SLÁVENIU

7. október – Panna Mária Ruženecová

Svätá Cirkev nám dáva do rúk ruženec. Sme poslaní šíriť významné posolstvo. Predtým však sme pozvaní rozjímať o svätých tajomstvách, vnútorne sa ich zmocniť, nimi sa posvätiť, obetovať ich – a tak sa hlbšie zbližiť s Kristom a Pannou Máriou.

Z každého tajomstva života Panny Márie a Pána Ježiša čerpajme silu premeniť sa, pretvoriť, pripodobniť sa Kristovi a Márii, aby sme boli schopní celkom ich nasledovať.

Pri modlitbe sv. ruženca dbajme na vnútorné prežívanie jeho tajomstiev:

- pozorujeme tajomstvo – klaňajme sa,
- ďakujeme a učme sa, čo ohlasuje, čo od nás žiada,
- ľutujeme, v čom sme podľa poznaneého nekonali a prosíme o milosť splniť požiadavky,
- a napokon majme úmysel, tešme sa na život a konanie podľa tohto tajomstva.

Keď skončíme modlitbu ruženca, nech má potom pokračovanie v našom živote.

28. október – sv. Šimona a Júdu, apoštolov

Šimon a Júda, ktorých sviatok v tomto mesiaci slávime, nepatrili k nejakým zvlášť nápadným apoštolom. No ich život bol neobyčajný tak pred, ako aj po zoslaní Ducha Svätého. Šimon a Júda dokazujú, že všetci máme aktívnu úlohu v Božom pláne. Všetci sme si rovní, sme členovia jednej a tej istej rodiny. Boh nás miluje rovnako ako hociktorého zo svojich svätých. Nežiada každého, aby sa stal apoštolom, biskupom alebo opátom, každého však povoláva, aby sa stal „Božím príbytkom v Duchu“. Či ohlasujeme evanjelium z kazateľnice, vymieňame dieťaťu doma plienky alebo opravujeme autá, sme dôležití pre Pána a Cirkev. Nikto nemôže nahradiť jedinečné svedectvo, ktoré vydávame.

Každý z nás môže poprosiť Ducha Svätého, aby ho naplnil a konal cez neho tak mocne, ako to bolo u prvých apoštolov. Zotrvajme v Bohu a zistíme, že naša účinnosť pri službe rodine, priateľom či vo farnosti sa vzrástla a prináša pozoruhodné ovocie.

(Slovo medzi nami, Minútočka)

ROK SEDEMBOLESTNEJ

Prípravná novéna k Roku Sedembolestnej na mesiac október

Niekoľko pohľadov na kult Sedembolestnej Panny Márie

Aj keď sviatok Sedembolestnej Panny Márie nemá svoj pôvod na slovenskom území, predsa však má svoje mimoriadne miesto v dejinách Slovákov. Silná mariánska úcta, ktorá tvorila súčasť cyrilometodského dedičstva Slovákov v spojení so symbolickými siedmymi bolesťami Panny Márie, v ktorých nachádzali počas dlhých stáročí útechu v ich národnom, náboženskom a sociálnom útlaku, vytvárali silné predpoklady, aby sa úcta k Sedembolestnej stala symbolom Slovákov, ktorí ju od dávna považovali za svoju hlavnú patrónku.

Úcta k siedmym bolestiam Panny Márie má svoj pôvod na kresťanskom Východe u cirkevného otca sv. Efréma Sýrskeho (306-373), ktorý šíril úctu k bolestiam Panny Márie. Najstarší kostol zasvätený Pannu Máriu Sedembolestnej je v Trstíne -Hájičku z roku 1245. Tradícia úcty k Sedembolestnej Pannu Máriu je však na Slovensku najviac zviazaná so Šaštínom, kde sa nachádza milostivá socha Sedembolestnej Panny Márie z roku 1564. Dala ju vyhotoviť nábožná grófka Angelika Cobořová-Bakičová, veľká ctiteľka Bolestnej Panny Márie. Uložila ju do kaplnky, ktorá dodnes stojí vedľa národnej baziliky. Spolu s obyvateľmi Šaštína a okolitých osád prichádzala prosiť, aby Sedembolestná ochránila tento kraj pred Turkami.

V roku 1762 bol v Šaštíne dokončený chrám Sedembolestnej Panny Márie, ktorý je dnes národnou svätynou a stal sa jedným z najvýznamnejších a najväčších mariánskych pútnych miest na Slovensku. Pápež Pius VII. rozšíril sviatok Sedembolestnej na celú Katolícku cirkev. Na žiadosť slovenských biskupov pápež Pius XI. dekrétom Celebre apud Slovachiae gentem z 22. apríla 1927 dovolil používať invokáciu po litániách „Oroď za nás Matka Sedembolestná“, čím potvrdil tradíciu Slovákov uctievať Pannu Máriu Sedembolestnú za svoju patrónku.

Dňa 23. novembra 1964 pápež Pavol VI. apoštolským listom Quam pulchram potvrdil starobylú kultu Panny Márie Sedembolestnej ako hlavnej patrónky Slovenska a vyhlásil šaštínsky chrám Sedembolestnej za baziliku minor. Ten istý pápež v roku 1966 vyhlásil Pannu Máriu Sedembolestnú za hlavnú patrónku Slovenska. Pápež Ján Pavol II. počas svojej prvej verejnej návštevy po zotavení sa z atentátu, keď navštívil Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, vo svojej homílii povedal: „Vaši apoštoli svätí Cyril a Metod získali vzdelanie v Carihrade, kde mariánska úcta existovala už od prvých storočí kresťanstva. Či netreba tu hľadať aj najhlbšie korene mariánskej úcty Slovákov k Sedembolestnej?“. Počas svojej druhej apoštolskej cesty na Slovensku v roku 1995 navštívil aj národnú svätynú v Šaštíne, kde korunoval zázračnú sochu Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. V homílii nám adresoval tieto slová: „chcem v tejto svätyni poprosiť Pannu Máriu, aby aj naďalej poskytovala materskú pomoc pri premene srdca. Prosím ju, aby bdela nad celým duchovným životom Slovenska. Zvlášť jej odporúčam mladú generáciu, všetkých trpiacich a všetkých, čo hľadajú pravdu“.

(TK KBS, www.ave.kbs.sk)

PROGRAM SVÄTÝCH OMŠÍ - OKTÓBER 2014

Dátum	Deň	Miesto	Čas	Úmysel
01.10.	streda	Parchovany	18:00	+ Anna Ščerbáková
02.10.	štvrtok	Parchovany	18:00	+ Andrej, Ján a rodičia Vavrekovi
03.10.	piatok	Božčice	17:00	-
		Parchovany	18:00	Bratstvo Božského Srdca Ježišovho
04.10.	sobota	Parchovany	18:00	Ružencové bratstvo
05.10.	nedeľa	Parchovany	09:30	(27. nedeľa v období cez rok) za veriacich
		Božčice	11:00	za zdravie Anny (75 rokov života)
06.10.	pondelok	Parchovany	18:00	+ Alžbeta Ihnaciková
07.10.	utorok	Božčice	18:00	Elena (71 rokov života)
08.10.	streda	Parchovany	18:00	+ Anna, Ján Lehončák
09.10.	štvrtok	Parchovany	18:00	+ Ján Tóth
10.10.	piatok	Parchovany	18:00	+ Zuzana Tóthová
11.10.	sobota	Parchovany	15:30	(sobáš) Michal a Lucia
12.10.	nedeľa	Parchovany	09:30	(28. nedeľa v období cez rok) + Anna a Ján Hrunčák
		Božčice	11:00	za veriacich
13.10.	pondelok	Parchovany	18:00	+ Alžbeta, Andrej Lukáč
14.10.	utorok	Božčice	18:00	+ Zuzana, Michal
15.10.	streda	Parchovany	18:00	+ z rodiny Tóthovej
16.10.	štvrtok	Parchovany	18:00	+ Jaroslav Patvarický
17.10.	piatok	Parchovany	07:30	+ Ján Lacko
18.10.	sobota	Parchovany	18:00	+ Mária Bálintová
19.10.	nedeľa	Parchovany	09:30	(29. nedeľa v období cez rok) za veriacich (Zbierka na opravu farského kostola)
		Božčice	11:00	(svätá liturgia)
20.10.	pondelok	Parchovany	18:00	+ z rodiny Kovalikovej
21.10.	utorok	Božčice	18:00	+ Ján Trella
22.10.	streda	Parchovany	18:00	+ Miloš, Anna, Ján Tóth
23.10.	štvrtok	Parchovany	18:00	+ Jozef, Mária, Jozef Harajda
24.10.	piatok	Parchovany	18:00	(výročie pohrebu) + Miroslav Roman
25.10.	sobota	Parchovany	18:00	+ Ján Arendáš
26.10.	nedeľa	Dvorianky	08:00	(30. nedeľa v období cez rok) za veriacich
		Parchovany	08:00	(svätá liturgia)
		Parchovany	09:30	+ Dušan Longa
		Božčice	11:00	
27.10.	pondelok	Parchovany	18:00	+ Mária Godová
28.10.	utorok	Božčice	18:00	
29.10.	streda	Parchovany	07:30	+ Jozef Brinda
30.10.	štvrtok	Parchovany	18:00	+ Pavol Kovalčín
31.10.	piatok	Parchovany	18:00	+ Ján Hvozdič

Tento program je iba orientačný pre dopredu nepredvídané okolnosti. Rozhodujúce sú oznamy, ktoré sa čítajú a zverejňujú po nedeľnej svätej omši.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev, farnosť Parchovany pre vnútornú potrebu.

Za vydanie zodpovedá správca farnosti s redakčnou radou.

Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov a nezodpovedá za prípadné porušenie autorského zákona.

Kontakt: telefón - 0948 702 271, e-mail: parchovany@rimkat.sk